

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Fegyverszünet alatt.

Mikor Tallián Béla főispán — az erőszakosságaival — békecsinálásban dolgozott vármegyénkben, felkapott szó volt szélében a mondás: dühöng a béke. No hát, szakasztott így kezd dühöngeni a fegyverszünet is.

A »Szentesi Lap« derék szerkesztőségét elöntötte az epe, vagy hogy közsvény szagátja tagjait; — annyi bizonyos, hogy veszekedett kedvben vagyon és illetén állapotában egy kis fegyverszünetes csatarázást cselekszik meg ellenünk.

Semmi kedvünk sincsen azt a tiszteletreméltó gárdát az önmaga körül felkavart fertő iszapjába követni; guszts dolga az, ki hol érzi magát jól és otthon s épen azért — mert ez az izlésünkkel ellenkezik — nem vadossuk a dühöngők fejéhez a kemény diójukat, mely jöllehet a csontárfélékhez tartozik a külső burkolat durvaságát tekintve, de egyéb-ként híján van minden nemes, élvezhető magnak, híján van a velőnek.

Csupán a nagyközönséget akarjuk kissé felvilágosítani a fegyverszünet dühöngéséről, hogy ismerje meg a maga embereit.

Ez a felvilágosítás talán nem is lesz valami nagyon súlyos feladat.

Mit irtunk mi, a fegyverszünetről szóló előző cikkünkben?

Azt, hogy ezek, a szirénhangok nem először csendülnek a füllünkbe évek sora óta; hogy ahányszor ilyen ajánlat történt amonnan túlról: annak mindig került valami pártérdeke feltétele; hogy ugyanilyen feltételét szabják ma is a fegyverszünet-kötésnek — a városi tanács ellen folyamatban levő fegyelmi eljárás bölcs mérskéletű, méltányos elbírálásában s hogy a béke becsületes, igaz szándéka által vezérelve, — ilyen kikötésekre szükség nincsen, mert az egészen más tényezőktől függ legalább az állandóságában, mint attól: vajon milyen mértékben bűnhődik meg egyik-másik pártember köztisztviselő, a bűnös hanyagsága, vagy kényelmű, törvénytelen pazarlása, esetleg a közönség megszarolása miatt, az ellene törvényesen megindított fegyelmi eljárás során.

Es ıme, a fegyverszünetes demagógujság, ez a Szentes város zsirján, velőjén élődő gárda ezért idegesen nekünk ront, összehord ezer

ostobaságot és el akarja hitetni a nagyközönséggel mindezek mellett az ő őszinte, becsületes szándékát a béke helyreállítása tekintetében.

Az ostobaságoknak csak a vas-kosabbjait ha kiszemeljük is: szép kis lista telik ki belőlük.*

Kezdi a mi szubvencionkon. Hát erre azt jegyezzük csak meg, hogy — ha annak a demagóg lapszerkesztőségnek annyi lesz világlátásban a jövédelme, ami hivatalos szubvenciót mi kapunk, akkor alighanem a városi szegénymenedékházban lesz kénytelen nyomban a megélhetését keresni. A mi szubvencionk: a magunk erejében és a közönség bizalmában van; az egyik adomány a természetnek, a másikra legjobb akaratunkkal rászolgálunk; de a közvagyon kisziváztatól undorodunk és ami szubvenciót e réven odaát húznak, a demagóg kolompások — az olyantól megvetéssel fordulunk el.

Ezért kár a maguk bűnét másra kegetetni, mert aki ludas — annak jobb hallgatnia.

A másik ostobaság, mintha mi — a fegyverszünetről írott cikkünkben — szelid kirohant intéztünk volna a tiszteletreméltó gárda ellen, hogy ellenzék létére nem átalották az alispán korrekt eljárását elismerőleg méltatni.

No, ez egyszerűen generális ostobaság. Mert miattunk kényük-kedvük szerint méltathatják elismerőleg az alispánnak akármiféle korrekt eljárását; de nagyon tartunk tőle, hogy az elismerőleg méltatott férfiak nagyon kompromittáltaknak fogják magukat érezni a veszekedett nagy jóakarattal: köztudomású dolog lévén már Csongrádvármegyében, de sőt a megye határain túl is messze földön, hogy ama tiszteletreméltó gárda által elismerőleg méltatni: nem dicsőség és nem is felemelő.

Mi az alispán elismerőleg történt méltatását csak mint gyanús és kórságos jelenséget említettük fel annak, hogy: bizonyosan rothad valami Demagógiában — s valami iránt kegyes elnézésre, méltányosságra és bölcs mérskélsre kell hangolni újint a vármegyei intéző köröket, amiért aztán cserébe a fegyverszünetes békét csillogtatják, felcsapó lidérc-fényként, előttük.

Es hogy erre a gyanús jelenségre nagyon alapos okunk volt rámutatni:

ezt éppen a demagóg újságon erre erőt vett epeömlés igazolja a legcsatánosabban, melynek ideges izgalmban az ő békefeltételeinek az ellenkezőjét állítja szembe olyanul, mintha mi most már ezek szerint oktan szilajsággal, méltánytalanul és igazságtalanul kívánnók a fegyelmi ügyeket az illetékes hatóságok által elintézve látni.

Ez a szembeállítás a harmadik nagy ostobaság. Mert a két szélsőség közt van a harmadik jogos követelés, az arany középuton; nevezetesen, hogy a fegyelmi ügyekben eljárni hivatott minden hatóság, szigorú pártatlansággal, félretéve kedvezést vagy rosszakaratot, elfogulatlanul, a törvényben meglevő igazságossággal ítélkezzék. S aki magát semmiben bűnösnek nem érzi: igaz ügye tudatában, lelkiismeretében megnyugodtan, nem fog az sem bölcs sem semmi más mérskéletet, semmi méltányosságot a maga javára kívánni, hanem igenis követelnie kell a szigorú törvényességén alapuló igazságot.

Nem kisebb a negyedik ostobaság sem, amelynek során, miután korábban pártvezéreknek tett meg bennünket, im most egyszerre ledegradál párt szolgáljaivá az epeömlésben szenvedő tiszteletreméltó gárda, nagyszerűen kijelentvén önmagukról, hogy: ők azonban amit ajánlanak, nem csupán a maguk nevében, de az ellenzék képviselőjében is tették.

E szerint Pintér Gyula az ellenzék képviselője. Gratulálunk a dicső ellenzéknek ehhez a választásához és ezennel notifikáljuk a képviselő urat, akiről eddig csak azt hittük, hogy kebelbarátja Sima Ferenc és a »Szentesi Lap« képviselője.

Hanem hát, egy kis hiba esett a bemutatkozás körül. Hivatalos formában, okmánnyal kellett volna ezt a képviselőiséget a megyepárt vezetőségénél akreditálni, akikhez a fegyverszünetes ajánlat adressálva van és akiktől már tettekben is kívánja a nagytekintélyű képviselő úr a választ látni. Hiszen az okmancy csinálás nem jár ott semmi nehézséggel.

Az ostobaságok ostobasága azonban a gondolat, hogy ilyen epeömlésben szenvedő egyének alkalma-

tosak legyenek akár fegyverszüneti, akár békekötési tárgyalások folytatására.

Mi megmondtuk: miképen lehetséges a fegyverszünet vagy esetleg a béke. Ahoz igaz becsületessé szándék, őszinte jóakarát és szilárd eltökéltség, nem pedig otromba felfuvalkodottság, nagyzási hóbort és hátsó gondolatok özőne kell.

Ilyen fegyverszünetre vagy békére itt szükség nincsen, mert ez rosszabb a háborúnál, amennyiben az általános elerkölcstelenedésre vezet.

Amazt a békét meg, tisztességest, becsületet őszintén akarjuk, mert meggyőződésünk, hogy csak lelkiismerény szerkesztőség nem képes a békében is érdekessé tenni a lapját s hogy a tisztességes békében van a közjó áldása.

Az összeasott pusztaszeri ünnep.

Közeledik az idő, mikor vármegyénkben a millenium legmonumentálisabb ünnepét: a pusztaszeri Árpád-émlék alapkövetését fog kellenni megtartanunk, de hová-tovább elérkeznünk a nagy nemzeti ünnepekhöz, annál aggasztóbban zsugorodik össze az a nagyzabású koncepció, mely — kormányi megbízás folytán — V a d n a y Andor dr. főispán ünnepi tervezetében kifejezésre jutott s annál inkább kezdünk megbizonyosodni arról, hogy az egész alapkövetéssel alig fog valamivel tülemelkedni egy — úgy nevezett zászlószentelési ünnepeinél, annál kevésbé fog tehát megfelelni az ország méltóságának.

A pusztaszeri Árpád-émlék ünnepes alapkövetését június 27-re határozta meg a kormány a millenáris országos ünnepek programjában.

Már a határidő e kitűzése alkalmakor felmerült az az aggodalom, hogy az ünnepség idejét keresve is alig tűzheték volna ki rosszabb terminusra, mint éppen az aratási legrögösabb munka ezen idejére, mikor az e vidéki gazdálkodó ember legkevésbé ér rá, sok mindenféle gondja, teendője közt ünnepleni és amikor — ennek folytán — a legkisebb bizonyossággal lehet arra számítani, hogy ez az ünnep, a benne résztvevő tömegek mellett — külső kereteiben is imponáló legyen.

De végre is, ez az aggodalom — bár jogosult volt —, nem csökkentette azt a reménységünket, hogy a főispán által kidolgozott program keretében úgy a kormány, mint az egész ország értelmisége, közös akarral imponánsa fogja tenni a pusztaszeri ünnepet; olyan fenségessé, ahogy ez az ezeréves Magyarország méltóságának megfelel és ahogy ezt az a szent hely, hol hofoglal fejedelmi Árpád a nemzet vezéreivel a vérszerződést megújította és az első alkotmánygyűlésen az ezredés haze alapját szilárdan, az idők minden vésvél-viharával dacolán letette, nemzeti kegyeletünk révén is megérdemli.

Feljegozított bennünket erre a reménységre a főispán által kidolgozott program.

Ugy volt e szerint, hogy a pusztaszeri Árpád-szobor alapkövetésénél vagy ő felsége a király, vagy képviselőiben valamelyik főherceg lesz jelen. Hogy ott fogjuk látni az ország kormányát, a főrendiház és képviselőiség nagyszámú küldöttségeit, a főpapságot, a főméltóságokat, a törvényhatóságok kiküldöttéit és Csongrádvármegye törvényhatósági

biztonságát a maga egészében, ahogyan kint, istennek szabad ege alatt díszkögyűlést tart Pusztaszer térein, a helyen, hol hajdanán, egy évezert előtt, fejedelmi Árpád és a vezérek megvetették a magyar alkotmányosság alapjait.

Ez szép, dicső, felemelő, az ország, a magyar állam méltóságának megfelelően nagy és monumentális ünnep leendett, — sátrak alatt megtartva, országra szóló áldomásokkal, megvendégelésével ez ünnep nézésére Pusztaszer síkján összerakuló néptömegeknek.

De hát — sajna — nem így lesz mindez. Amit V a d n a y főispán programul megkoncipiált, mind abból a nagyszerűségből ma már alig maradt meg valami.

A pusztaszeri Árpád-émlék alapkövetésénél nem lesz képviselő a királyi ház, a kormány is csak egyetlen miniszter által, a főrendiház és képviselőház alig-alig néhány taggal s jóllehet, a törvényhatóságok se igen fogják magukat képviseltetni. Ott marad tehát Csongrádmegye, Szeged és Vásárhely, — ahogy birják, tetszésük szerint csinálhatnak az alapkövetéssel kis vagy nagy ünnepet és mulathatnak is ott maguk között; mert a résztvevő miniszter meg a vele jövő budapesti kisebb-nagyobb hatalmasságok, azok csak éke sítői akarnak lenni az ünnepeknél, de lakmározni már külön, a vasúti étköző kocsiiban fognak.

Idé zsugorodott össze a pusztaszeri ünnep s miattal a szép főispáni program így ráerősökolt aszkóiban elszenyved, — az Árpád-émlék alapozása immár készen is van és a kormány — nagylelkűen 400 korona jutalomdíjat is kiutalványozott a munkát elvégzett R e g d o n Géza állami mérnöknek.

A sertésvészről.

Kit nem érdekelné Magyarországon a sertésvész ügye, mely a nemzetvagyonat már is milliókkal aszította s óriási karokat okoz szegénynek, gazdagnak egyaránt. A sertésvész terjedéséről, bakteriumairól, tüneteiről, gyógykezeléséről és az ellene alkalmazandó óvszerekről tartott Budapesten nagyérdemű felolvasást R á c z István dr., az állatorvosi akadémia tanára. R á c z István dr. érdekes előadása nyomán közöljük a következőket:

A sertésvész valószínűleg Amerikában keletkezett s 1833-ban lépett fel először Ohio államban; 1873-ig Amerikának már 20 millió, 1887-ig pedig 1800 millió frank kárt okozott; az évi vesztésége átlaga 80—100 millió frankra tehető, Angliában 1862-ben lépett fel, 1879-ben az angol parlament törvényileg rendelte el a védekezést, de ennek dacára az 1885—87. években a vész 70 grófságnak 6926 helyen pusztított, Hollandiában 1880-ban, Németországban 1882-ben, Franciaországban 1887-ben konstatáltak a bajt, mely most már minden védekezés dacára világátszerte el van terjedve. Magyarországon 1887-ben először Bihar, majd Szepesmegyében mutatkozott, de járvány alakjában csak 1895-ben lépett fel.

A betegség tanulmányozását először Amerikában kezdték meg s felfedezték a sertésvész bacillusát, melynek létezését Löffler Németországban, majd Schütz konstatálták; utóbbi kétféle járványt állapít meg, ezzel szemben Billings azt vitatja, hogy csak egy betegség van, de a tünetek különbözők s ezt Klein, londoni tanár is megcseréli. A bakteriumok, melyeket a felolvasó is megmutatott, 1-2 mikromilliméter hosszúak, vaskos pálcika alakúak s festanyagba helyezve, két végük színt nyert, közéjük ellenben szintelen marad. Előfordulnak a beteg állat minden testrészében, de legtöbb a tüdőben található. Kísérleti célokra cgerék, házi nyulak, tengeri malacok, galambok használhatók, a két előbbi 2—3 nap alatt elpusztul, utóbbiak azonban csak nagymérvű fertőző anyag bevezetése esetén vesznek el. Gauthier megállapította, hogy valamennyi háziállat fogékony a sertés-

bacillus iránt; Komáromban a sertésvészszel egyidejűleg juhokban, máshol borjúkban észlelték ehhez teljesen hasonló betegséget.

A tett kísérletekből következtetve, a fertőzés legkönnyebben az eddel után történik, mivel a sertés nyála és hányadéka nagymennyiségben tartalmaz fertőző anyagot. Bleich azt tartja, hogy a levegő útján is végbemehet a fertőzés, de ennek a tapasztalás ellene mond, mivel egyszerű deszkafal is elég volt arra, hogy az elklüszött egészséges sertéseket megvédje. Az az állítás, hogy némely faj sertés nem fogékony a betegség iránt, nem felel meg a tényeknek, csak annyi igaz, hogy a vész a gyengébb állatok hamarabb elpusztítja. A fertőző anyag beszorulása után rendszerint csak 2—3 hét múlva mutatkoznak a betegség tünetei, de néha 5—6 nap múlva kitör. A betegség lefolyása és tünetei tekintetében különböző tapasztalatok tárnak elénk s ez oka annak, hogy különböző betegségek létezését feltételezik.

Rendszerint az első tünetek ezek: bágyadság, étvágy-hiány, magas fokú láz, nehézelégzés, később e bajokhoz orrvérzés és véres vizelet is szokott járulni, s már ekkor az állatok alig képesek mozogni s ekkor lépnek fel rendszerint a bőrkütegek is. Ha azonban nem a tüdő, hanem az emésztő szervek vannak megtámadva, hányás és szennygyulladás is szokott fellépni. Az utolsó stádiumban az állat hőrögeve lélegzik, összeesik, göröcsösen vonaglik, reszket és sivalkodik. A betegség néha 1—2 nap alatt, máskor 5—7 nap alatt végez az állattal, de vannak több hétre, sőt 1—2 hónapra terjedő idült betegségek is. A teljes felgyógyulás, némelyek megfigyelései szerint nem következik be, azaz a felépült állat sem hizlalásra sem tenyésztésre nem alkalmas. Kőbányán azonban azt tapasztalták, hogy a kigyógyult állatok ép úgy meghizlalhatók mint azok, melyek nem voltak betegek.

Radikális gyógykezelés a fertőző anyag elpusztításában állana, de akkor az állat is elpusztul, ez okból csak a természet önküzdelmét elősegítő szerek alkalmazhatók, minők a szalicilsav, a bórnek 2 százalékos karbolsavval marása, általában a fertőtlenítő szerek gondos alkalmazása.

Jók a hashajtó szerek is, tüdőgyulladás ellen pedig a csipős bedörzsolések, de mindezek sikerrel csak ott alkalmazhatók, hol az állatállomány nem nagy s a gyógykezelés ez okból gondosan alkalmazható. Valószínű, hogy idővel képesek leszünk a védő oltást sikerrel alkalmazni, mire névze a kísérletek folynak, de eddig pozitív eredmény nem volt elérhető. Washingtonban sikerült ugyan oltással a betegség gyors lefolyását meggátolni, de az állatok idült betegségbe estek és elpusztultak.

Sikeres védekezés tehát csak az óvóintézkedések, különösen az elklüszítés által történhetik, de csak akkor, ha ez a betegség első tünetek felleléttével alkalmaztatik. Ez okból felolvasó részletesen ismertette a bajszimptomáit, különösen a nyak- és hasbőrön hamar fellépő, lencse nagyságú véres foltokat s ezeket, valamint egyéb, a betegség felleléttét jelző tüneteket abrakban és preparátumokban is bemutatta.

Ujdonságok.

Szentes, 1896. május 21.

Meghalt a trónörökös.

Nemzetünk ezer éves ünnepének öröme, hirtelen — váratlan belevegyül a gyász, a fájdalom; mert gyász reánk is és fájdalomra érinti szívünket az, ami szeretett jó királyunknak fájdalmat okoz, reá gyászt hoz. Már a milleniumi kiállítás ünnepi megnyitása alkalmakor üres maradt egy hely a felség mellett: az ő öcsének, K á r o l y Lajos kir. herceg és trónörökösnek a helye, akit egy keleti útjából magával hozott betegség nyűgözött le ágyához.

Könnyűnek, mulónak mondták akkor a bajt. De az orvosi tudomány, akármilyen tökéletes legyen is már napjainkban, még mindig ki van téve a meglepő csalódásoknak és így járt a királyi főherceg betegségével is, mely mind rosszabbra fordult, míg végre a f. hó 18-án beállt a válság és 19 én reggelre a trónörökös már halva volt, elhalásával gyászba borítva az egész országot és a királyi házat.

A halalozásról Perczel Dezső belügyminiszter a következő táviratban értesítette vármegyénk közönségét:

»Károly Lajos cs. és kir. főherceg úr ő fensége, ma reggel háromnegyed 7 órakor meghalt. Az uralkodóházat és a házat ért ezen megszorított fájdalmas esetről értesitem. Perczel.«

A szeretett királyi gyászában együtt éreznek a magyarság milliói úgy, ahogy nemes szíve is együtt dobogott és érzett a miennkel a mi örömlünkben.

— **A megyegyűlés tárgysorozatából.** Csongrádvármegye törvényhatósága nem — mint tévesen említettük — a f. hó 27-én, hanem 28-án délelőtt 10 órakor tartja meg rendes évnegyedesi közgyűlését. E közgyűlés tárgysorozata összesen 163 ügyet ölel fel, amehhez a gyűlés napjáig valószínűleg még egy kis póttárgysorozat is fog járulni. A rendes tárgysorozatból, mint érdekesbbségeket, emeljük ki a következő ügyeket:

A vármegye alispánjának évnegyedesi jelentése. — A várm. közig. bizottság jelentése Sima Ferenc közig. biz. tagságának megszűntése s helyére egy bizottsági tagnak választása iránt. — Czukor Emil és társai törvényhatósági bizottsági tagoknak indítványa a vármegyei tisztviselő, segéd-, kezelő- és szolga személyzetnek az ezredéves ünnepélyek alkalmából történő megjutalmazása iránt. — A kereskedelemügyi m. kir. minisztérium 25631. 896. számú rendelete a Széchenyi kongóúton gyakorolt vámszedési jog beszüntetése tárgyában. — A keresk. ügyi m. kir. miniszter úr 16603. 896. számú rendelete, Gerster Béla vállalkozó budapesti lakosnak, Csongrádtól Bajáig vezetendő helyi érdekű vasútvonalra az előmunkálati engedély kiadása iránt. — A törvényhatósági bizottsági tagválasztó kerületek újra alakítása iránti javaslatteleire kiküldött bizottság jelentése. — Sopron szab. kir. város közönségének körirata, a szállászabadsággal való visszaélés megakadályozására szükséges intézkedéseknek a képviselőház házszabályaiban leendő felvétele iránt. — A Pesti hazai első takarékpénztár ajánlata a mútákt építése céljából felveendő 600000 frtos kölcsönre nézve. — Alispáni előterjesztés a vármegyei közkórház létesítése tárgyában. — Alispáni előterjesztés a vármegyei t. főorvos és járási orvosok fizetésének emelése tárgyában. — A községi közútlóútkat törzskönyvezése tárgyában szabályrendelet alkotása. — A birtokok határainak jelzésére vonatkozó szabályrendelet alkotása. — Szentes város képviselő-testületének 10/896. számú határozata a pusztatanyó-kunszentmártoni, kunszentmárton-szentesi, és szentes-hódmezővásárhelyi helyi érdekű vasútnak egyesítése tárgyában. — Dr.

Ecseri Lajos tisztí ügyész főlebbezése Szentes város építkezési szabályrendeletének egyes intézkedései ellen. — Mindszent község képv. testületének 3./896. sz. határozata, a Magyarország és Ausztria között fennálló vám-szerződés felmondása és a közös vámterület-megszüntetése iránt. — Szentes város előterjesztése az 1895. évi közpénztári pótköltségvetése tárgyában 517/895. sz. törvhat. bizotts. határozat módosítása iránt.

— **Jegyzőválasztás Sándorfalván.** Sándorfalva községben f. hó 16-án, dr. Hergrőz István járási főszolgabíró elnöklelte mellett megtartott jegyzőválasztás alkalmával, a nyugalmába vonult Zsarkó Ferenc helyére egyhangulag, a huzamosabb idő óta ott működő helyettes jegyzőt, Molnár Istvánt választották meg.

— **Szegvár iskolasegélye.** A közoktatásügyi miniszter, a vármegye közigazgatási bizottságához intézett leiratában az iránt intézkedett, hogy a Szegvár községi elemi népiskoláknál alkalmazott azon tanítók fizetés-javítására, kiknek évi fizetése a 400 frt minimumot el nem éri, már az 1895—96. tanévtől, 6 egymásután következő évre, évi 682 frt állami pótszegélyt engedélyez, amelynek kellő felosztása tekintetében a közigazgatási bizottságot a törvényes ellenőrző jogának gyakorlására hívja fel.

— **Évzáró gyűlés.** A főgimnázium Horváth Mihály önképzőkör-e, a f. hó 17-én délután tartotta meg évzáró ülését, melyen a most muló tanévben kifejtett tevékenységével számolt be az érdeklődő szülőknek és tanügybarátoknak a derék kör. A gyűlés alkalmára igen szép, választékos közönség — jobbára a szépnem képviselői — töltötte meg a főgimnázium nagytermét, gyönyörködve úgy az ügyes szavalatokban, valamint az előadott eredeti szellemi termékekben, melyek egyike-másika szép tehetség jeleit mutatja. Nagyhatású volt Mór Béla VIII. oszt. tanuló szavaltata, aki »Leányok király-«-ból adott elő egy részletet, olyan drámai erővel, hogy a közönség lelkesen megtapsolta, a gyűlést és kört vezető elnök pedig a szavaltást külön azzal az egy dr. arannyal jutalmazta, melyet e célból egy — magát megnevezni nem akaró — városi képviselő küldött be hozzá — buzdítól és követendő példának. De a zárógyűlés műsorának többi szereplőjét is nagy elismerés illeti buzgó előterekvéséért és a közönség nem is fukarkodott velük szemben sem a tetszése ki nyilatkoztatásával.

— **Előléptetés.** Sós Lászlót, a szentesi kir. postahivatalnál levő posta és táviró segéd tisztet, a kereskedelemügyi miniszter segéd-ellenőrré léptette elő.

— **Bezárt felüldem.** A r. d. i. Kálmán rendőrfőkapitány véleményes jelentést kért László Vilmos dr. városi főorvostól a részben: vajon nyitva hagyható-e a közhasználatnak, az abnormis időjárás mellett, a túl a kurcai ártási közfűrdő? A főorvos nyomban betérjesztette jelentését, amelynek alapján a főkapitány is haladéktalanul intézkedett, hogy a fűrdő — a melegebb időjárás elkövetkezéseig bezárassék.

— **Iőszágvészedelem.** A Derekegyház községhez tartozó tómpaháti pusztán járványosan lépett fel a marhaállományban a ragadós száj- és körömfájás veszedelme, miért is a baj továbbterjedésének megakadályozása végett a szükséges óvintézkedéseket megtették. Fábián-Sebestyénen pedig öv. Sárkady Nagy Mihály né tanyáján a sertés-vész lépett fel járványosan, miért is a község határát hatóságai zár alá vették úgy, hogy most sem Fábián-Sebestyénről idegen határba, sem idegen határról a nevezett község határára semmiféle sertés-hajtás nem eszközölhető.

— **Színházi hír.** Fekete Béla színház-társulata, mely az utóbbi időben a szomszédos Kun-Szent-Mártonban működött, onnan a napokban Szentesre jön át és itt az előadásai műsorát — mint halljuk — szombaton kezdi meg. Figyelemtelenségéből-e vagy elnézésből: nem kutajuk, de eddig még a társulat előzetes színházi jelentését se láttuk és így még tájékozott véleményünk se mondhatunk erőiről is. Egyelőre annyit jegyzünk meg, hogy az itt járt művezető — hallomásunk szerint — változatos műsort és több jeles erő szerződését, sőt Blaháné vendégszerzését is kilátásba helyezte.

— **Rendőri rövid hírek.** A f. hó 17-re viradó reggelre Szabó Sándorné és Prozli Péterné derekegyházi asszonyok kárára, a tyúkólak feltérésével, 14 drb. tyúkot tolvajoltak el. A káros asszonyok hétfőn a szentesi piacon néztek szét és itt meg is találták a tyúkokat — azonban már kofák kezében, akik emlékeztek rá, hogy ezt az apróságot Berkecz Istvánné Tóth Rozál szegvári asszonytól vették. A tolvaj, kérdőre vonatva, beismerte, hogy ő volt a tettes Mari testvérével, mire a két jó madarat átadták a fenytő bíróságnak. — Tetten kapta a posztos rendőr Farkas Kata cigány-asszonyt, ahogy a piacon, enyves kezével idegen zsebekben kotorászott. A hírhedt zsebtolvajt is a fenytő bírósághoz kísérték át. — Fargó Mari cselédeleány ellen panaszt tett a kenyéradója Veres István, hogy hazától apránként több apróságot citolvajolt. A leány eleinte beismerésben volt ugyan, de most állhatatosan tagad, ami a vizsgálatot megnehezíti.

— **A kiállítási jegyiroda,** tekintettel arra, hogy a vidéki lakosság nincs abban a helyzetben, hogy a kiállítást naponta látogathassa, úgy intézkedett, hogy vidékiek számára állandó jegyeket 10 frt-ért, 12 éven aluli gyermekek számára 5¹/₂ frt-ért és állandó állatkiallítás jegyeket két frt-ért szolgált ki, miáltal a vidéki lakosok számára, a fővárosban való gyakori tartózkodás alkalmával tetemesen olcsóbbá válik a kiállítás látogatása, és könnyebben és gyorsabban is juthatnak a kiállítás területére, mivel a napi jegyekkel bírók csak a dourniquet-ken át juthatnak a kiállításba, a mi nagyobb összetörölápas esetén időtrábló és kényelmetlen lodog.

Nyersselyem básztruhákhoz való kelmét 8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig egy teljes öltönyre. — Tussors- és Shantungs-Pongees, valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig metereknél, sima, csiklos, kockázott, mintázott, damaszt s. a. t. a megrendelt áru postabér és vámentesen a házhoz szállítva, mintakát postafordulítával küld: Henneberg G. (és k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcha címzett levelekre 10 kros, levező-lapokra 5 kros helyeg ragaszlandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. (3)

Irodalom.

Mindig élvezetes és tartalmas képes szépirodalmi és ismeretterjesztő hetilap volt, marad és lesz a »Képes Csáládi Lapok«, és ezért nem is csoda, ha az egész országban, észt sok külföldi helyen is szelében el van terjedve. Örömmel olvasott újság ez minden művelt családnál. Szeretik a »Képes Csáládi Lapok«-at kicsinyek, nagyok, ifjak és öregek egyaránt. De e népszerűség nem hiába érte el, mert minden egyes számban sikerült képcsin kívül 3 regényt közöl egyszerre, ezenkívül jeles írók és költők tollából elbeszéléseket, rajzokat, humoreszkeket és költeményeket hoz föltek folyvást. Kéthetente megjelenő melléklapja a »Hölgyek Lapja« pedig a nők részére közöl hasznos tudnivalókat. A »Képes Csáládi Lapok«-at mindenki szórakozni szerető ember örömmel megrendelheti s azért ajánljuk is, hogy tessenek a kiadóhivatalba (Budapest, vadász-utca 14. sz.) mutatványszámért fordulni.

A »**Vasárnapi Újság**« május 17 iki száma 28 képpel, s a következő tartalommal jelent meg: »Ünnepi hét« (képekkel). A királyi páholy az operaház diszeloadásán; A kiállítás megnyitása; A király a műcsarnokban. Pil-

lanatnyi fényképek az ünnepélyekről, a kiállításról, stb. Irta Mátyas és Kinnach László s Lord Albert amateur és Weinwurm Antal fényképei után). — Költemények: »Ezer év: Ábrányi Emiltől; »Rózsafaim ébredjétek« Bursics Ernőtől. — »Kirándulás a mi őshazánk felé.« Irta Abonyi Lajos. — »Nevezetes ünnepek, nemzeti jubileumok.« — »Az ezredévi kiállítás érmei« (képekkel) dr. Láng Nándortól. — »A kiállításból. Régi ágyuk, vaspuskák, és golyósör, gyujtó nyilak« Szívos Bélától. — »Benczur Gyula legújabb festménye; Budavár visszavétele 1886-ban (képekkel) Benczur Gyula eredeti rajzai és Doby Jenő rézmetszetei után). — »Az ezredévi ünnepélyek.« — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyetevég, stb. rendszeres heti rovatok egészítik ki a lap tartalmát.

KÖZGAZDASÁG.

Lábbeli szállítás a honvédségnek. A kereskedelemügyi miniszter f. évi 30771 számú és a honvédelmi miniszter 22.766/VII számú leirata szerint, ez évben 20.000 (Húszezer) pár lábbeli és pedig 10.000 pár bakancs és 10.000 pár barna pamutvitortla szövetből való könnyű cipő lesz, a mult évben közzétett föltételek mellett a hazai kisiparosoktól beszerzendő. A szállításban való részvétel föltételei között főleg az tartandó szem előtt, hogy a szállításban ipartestületi kötelekben álló kisiparosok és azokból álló szövetkezetek vagy »alkalmi szövetkezetek« vehetnek részt, (ez utóbbiak csak akkor, ha tagjai valamely ipartestület kötelekben állanak és egyetemes szavatosságot vállalnak) és hogy a munkát saját műhelyekben tartoznak teljesíteni. Egyebekben a mult évi föltételek csak annyiban változtak, hogy a bakancsok páronként 5 frt 03 krra megállapított egységi árak és a könnyű cipők páronként 4 frt. 28 kbrn határozottak meg.

A cipők a jövő, 1897 év március hó végéig, a budapesti honvéd-főruharaktárban lesznek átadandók; a kereseti összeg azonban, metalan történendő előbbi beszállítás esetén is, csak 1897 évi január hó első felében fog kifizettetni.

Az ajánlatok folyó évi június 15 napjáig az ipartestületek útján, a szegedi kereskedelmi és iparkamrához nyújtandók be.

A honvéd-főruharaktárban a könnyű cipők és bakancsok hitelesített mintái bárki által megszereshetők.

Lapfajladonos és felelős-szerkesztő: Dr. Máteffy Ferenc
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsöléséknél alkalmazatik köszvényél, csúznál, tagzsargatásnál és meghűlésekénél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyakarta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi mézszerrű háziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készleltben van. Fraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Bovásáráskor alkalmával igen óvatossággal kell használni, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget »Horgony« védjegyet nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállító, Rudoistadt (Thüringia).

SZIVATTYUK MÉRLEGEK,

minden neme, házi, nyilvános, mezőgazdasági és iparcélokra.

UJDONSÁG!

Bower-Barff-féle szabadalmazott inoxidálási módszer szerint inoxidált szivattyúk rozsdá ellen véde.

legújabb javított rendszerű tizedes, százados és hidromérlegek fából és vasból, kereskedelmi közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari célokra. Emberrmérlegek, mérlegek házi használatra, barommérlegek.

Commandit-társaság szivattyú- és mérleg-gyártásra.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve. W. GARVENS, Wien, 1. Wallfischgasse 14. sz. Schwarzenbergstrasse 6. sz.

Főnyeremény esetleg 500.000 márka.

Szerencse-jelentés!

A nyereményekert az állam kezekszik.

Meghívás a Hamburg állam által biztosított nagy pénzsorsolás nyeremény-esélyeiben való részvételre, melyben 10 millió 746,990 márkát okvetlenül nyerni kell.

Ez előnyös pénz-sorsolás nyereményei, mely természetesen csupán 112.000 sorsjegyet tartalmaz, a következők: 18-13

A legnagyobb nyeremény esetleg 500,000 márka.

Díj	nyeremény	nyeremény	nyeremény
1	300,000	46	5000
1	200,000	106	3000
1	100,000	206	2000
2	75,000	782	1000
1	70,000	1348	400
1	65,000	42	300
1	60,000	183	200 és 150
1	55,000	35327	155
2	50,000	8961	134, 104 és 100
1	40,000	9249	73, 45 és 21
3	20,000		
21	10,000		

összesen: 56,240 nyeremény.

Az első osztályú főnyeremény 50,000 márka, mely a második osztályban 55,000 márka a harmadikban 60,000, a negyedikben 65,000, az ötödikben 70,000 a hatodikban 75,000, a hetedikben 200,000 márkára emelkedik és a díjjal, 300,000 márkával együtt esetleg 500,000 márkát tehet ki.

Az első húzásra, mely hatóságilag 1896. június 11-re van megállapítva: egy egész eredeti sorsjegy ára csak 3 frt 50 kr. egy fél „ „ „ „ 1 „ 75 „ egy negyed „ „ „ „ — „ 90 „

Minden résztvevőnek azonnal a megtörtént húzás után, külön felhívás nélkül megküldöm a hivatalos sorahúzási jegyzéket.

Sorsolási terv az államcímerrrel, melyből a betétek és a nyeremény-felosztás a hét osztályban előre megtudható, díjtalanul küldetik.

A nyeremények kifizetése és szétküldése, közvetlenül tőlem történik az érdekeltekhez, teljes értékben és a legnagyobb titoktartás mellett

Megrendeléseket postautalvánnyal vagy utánvétellel kérek eszközölni.

Megrendelésekkel tehát mindenki, a közeli húzásra való tekintettel azonnal, de legkésőbb a f. évi június 11-ig bizalommal forduljon:

Heckscher József bank- és váltó-üzletéhez, Hamburgban.

Hirdetmény.

Horváth-örökösök fábián-sebestyéni 103 katasztr. hold, felsőrési 60 hold földjük, úgy szintén az I. tized 240. sz. Horváth-féle, az I. tized 163. sz. és az I. tized 169. számú kurcpartai útcai házaik szabad kézből eladók.

Értekezhetni ez iránt özv. Horváth Jánosnéval, I. tized 478. sz. háznál. 2-2

Mária-czelli Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és átlátszó ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfújság, savanyu, felbőffőség, hasmenés, gyomorfégés, felesleges, nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörs szűkülés.

Hathatos gyógyszernek bizonyított lejtájánál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomorütlethelelő cseppekkel és itallokkal, gliiszták, májbaajok és hámorriodáknál.

Említt bajknál a **Mária-czelli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány lanusit. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi forráktár: **Török József** gyógyszerára Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és alárást töztesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppek tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: »Valódságát bizonyitom«.

A Mária-czelli gyomorcseppek valódián kaphatók

Szentesen Várady Lajos, Podhradszky F. K.-Sz.-Mártonban Szilárdy Károly s Remetey Dezső gyógyszeráránál